

عنوان مقاله:

اولویت بندی عوامل موثر بر گردوغبار با استفاده از مدل DPSIR و روش های تصمیم گیری در شهرستان ریگان، استان کرمان

محل انتشار:

مجله مهندسی اکوسیستم بیابان، دوره 9، شماره 26 (سال: 1399)

تعداد صفحات اصل مقاله: 14

نویسندگان:

مینا پهنود - دانشگاه اردکان

مریم مروتی - گروه علوم و مهندسی محیط زیست، دانشکده کشاورزی و منابع طبیعی، دانشگاه اردکان و عضو پژوهشکده گیاهان دارویی و صنعتی، دانشگاه اردکان، اردکان، ایران.

محمدجواد قانعی بافقی - گروه مهندسی طبیعت، دانشکده کشاورزی و منابع طبیعی، دانشگاه اردکان

خلاصه مقاله:

گردوغبار محلی ناشی از فرسایش بادی از جمله بلایای طبیعی است که عمدتاً در مناطق خشک و نیمه خشک ایران مرکزی مشاهده می شود و معمولاً علت آن علاوه بر شرایط طبیعی حاکم، عدم مدیریت معقول روی منابع خاک است. هدف از این پژوهش، بررسی عوامل موثر بر گردوغبار محلی با استفاده از مدل DPSIR و اولویت بندی راهکار های ارائه شده با استفاده از تکنیک $AHP < /math>$ و $TOPSIS < /math>$ می باشد. گام اول بر اساس مرور منابع و بازدید میدانی از منطقه چرخه علت معلولی گردوغبار بسته شد و در گام دوم با استفاده از روش سلسله مراتبی معیار ها و شاخص های مشخص شده به وسیله پرسش نامه توسط خبرگان تایید و در نرم افزار اکسپرت چویس وزن دهی و در نهایت راهکار های ارائه شده در روش $TOPSIS < /math>$ رتبه بندی گردید. معیار های انتخاب شده بر اساس مدل $DPSIR < /math>$ هستند که به ترتیب 4 معیار اصلی نیرو محرکه، فشار، وضعیت و اثرات است. نتایج اوزان های به دست آمده در نرم افزار اکسپرت چویس به ترتیب عبارت اند از: نیرو محرکه (0.397/0)، فشار (0.275/0)، وضعیت (0.186/0) و اثرات (0.160/0) و همچنین از میان 33 شاخص شناسایی شده، سه شاخص رشد جمعیت (0.075/0)، افزایش تقاضای آب (0.067/0) و شاخص محیط زیست (0.059/0) به ترتیب در رده یک تا سه قرار گرفتند. رتبه بندی پاسخ ها بر اساس نتایج روش $TOPSIS < /math>$ مدیریت منابع آبی (0.592/0)، جلوگیری از سدسازی (0.575/0) و ریگ پاشی (0.75/0) بوده که به ترتیب رتبه اول تا سوم را به دست آوردند. نتایج نشان داد که مدیریت صحیح منابع آبی در حوزه های مختلف و بهره گیری از عناصر طبیعت برای حفظ آن از اهمیت بالایی در منطقه برخوردارند.

کلمات کلیدی:

بلایای طبیعی، نیروی محرکه، فشار، وضعیت، اثرات

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1934737>

